Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees, Internationaal en Agro economisch beleid

[redacted]

Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
11 mei 2026

Kenmerk
DGA-EIA / 106332163

Kopie aan
[redacted]

Parafenroute
[redacted]

Bijlage(n)

nota
TER BESLISSING

Bekendmaking pachtnormen 2026

Aanleiding
Ieder jaar worden de hoogst toelaatbare pachtprijzen berekend door Wageningen Social and Economic Research (WSER) conform de uitgangspunten van het Pachtprijzenbesluit 2007. Deze worden jaarlijks door u bij wijziging van de Uitvoeringsregeling pacht (wijzigingsregeling) vastgesteld met ingang van 1 juli. Alvorens deze vast te stellen informeert u de Tweede Kamer bij brief over de nieuwe pachtprijzen voor 2026.

Geadviseerd besluit
U kunt de Kamerbrief verzenden, daarna volgt de wijzigingsregeling met bijbehorende toelichting in uw tas ter ondertekening.

Toelichting
- De pachtprijzen worden door WSER berekend conform uitgangspunten die in 2007 zijn vastgelegd in het Pachtprijzenbesluit 2007. Het Pachtprijzenbesluit 2007 voorziet ook in een methodiek, waarmee de pachtnormen voor 2026 bepaald zijn op basis van de gemiddelde grondbeloningen van 2020 tot en met 2024.
- De pachtnormen 2026 van los bouw- en grasland zijn in 13 van de 14 pachtprijsgebieden gestegen. De stijging varieert van 1% in zuidelijk veehouderijgebied tot maximaal 23% in westelijk Holland. Het pachtprijsgebied van zuidwestelijk akkerbouwgebied daalt met 3%.
- De pachtnormen van 2026 laten zien dat de pachtprijsstijging een stijging kent ten opzichte van 2025. Daarmee is de eerdere trend van stagnerende prijsstijgingen doorbroken. De pachtnormen van 2023 en 2024 kenden een ook een aanzienlijke stijging, zo was de gemiddelde stijging in 2024 ca. 29%.
- De sterke stijgingen en schommelingen van de pachtnormen zijn in de afgelopen jaren aanleiding geweest voor een discussie over de methodiek

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

Kenmerk
DGA-EIA / 106332163

van het Pachtprijzenbesluit 2007. Zo heeft uw voorganger op 9 mei 2025 hier op gereflecteerd met de kabinetsreactie op de initiatiefnota van de leden Bromet en Van Campen (Kamerstuk 36 687, nr. 3). Hierin is aangegeven dat de pachtprijsschommelingen onzekerheden meebrengt en dat het kabinet dit wilt aanpassen bij de komende herziening van de pachtregelgeving, in het bijzonder het Pachtprijzenbesluit 2007.

- De sterke prijsstijgingen zijn te verklaren door een hoger gemiddeld inkomen in de landbouw. In de melkveehouderij lag het gemiddelde inkomen in 2024 aanzienlijk hoger dan in 2019. In de akkerbouw lag het landelijke gemiddelde inkomen in 2024 ongeveer twee keer zo hoog als in 2019. Tegelijkertijd was de spreiding in inkomens tussen akkerbouwbedrijven in 2024 duidelijk groter. Deze spreiding hangt deels samen met de extreme weersomstandigheden van 2024, die per regio sterk verschilden.
- Voor tuinland is de regionorm in Westelijk Holland uitgekomen op 9.238 euro per hectare, een stijging van 13%. In de rest van Nederland is de regionorm met 2% toegenomen naar 6.185 euro per hectare.
- De hoogst toelaatbare pachtprijzen voor bedrijfsgebouwen voor 2026 stijgen met 5,22%.
- Voor agrarische woningen met pachtovereenkomsten die op 31 augustus 2007 al bestonden, stijgen de maximaal toelaatbare pachtprijzen in 2026 met 4,1%. Agrarische woningen met pachtovereenkomsten die na 31 augustus 2007 volgen het puntenstelsel uit de Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte, met een correctie voor agrarisch gebruik. Deze prijs wordt jaarlijks met het inflatiepercentage geïndexeerd, net als bij zelfstandige woningen. Hieruit komt een stijging voort van 3.65% ten opzichte van 2025
- De systematiek van het pachtprijzenbesluit ligt vast. Er bestaat geen ruimte voor nadere beleidsafwegingen. U heeft geen discretionaire bevoegdheid om af te wijken van het voorgenomen besluit.
- De vaststelling van de aangepaste pachtprijzen vindt plaats door publicatie en inwerkingtreding van de door u ondertekende wijzigingsregeling in de Staatscourant. Deze volgt via een seperate lijn nadat de Tweede Kamer bij brief is geïnformeerd over de nieuwe pachtnormen.